

Työryhmä LVM:n hallinnonalan vaikutusarviointikyvyn selvittämiseksi ja kehittämiseksi

Aika

27.2.2024 klo 9.30-11

Paikka

Teams

Läsnä

Niko-Matti Ronikonmäki, liikenne- ja viestintäministeriö (puheenjohtaja)
Johanna Särkijärvi, liikenne- ja viestintäministeriö
Tuire Valkonen, liikenne- ja viestintäministeriö (sihteeri)
Mikko Jääskeläinen, liikenne- ja viestintäministeriö (klo 9.50 alkaen)
Heidi Auvinen, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Jaakko Knuutila, Väylävirasto
Hilppa Gregow, Ilmatieteen laitos
Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö
Anssi Keinänen, Itä-Suomen yliopisto

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.31

2. Esittäytyminen

Esittäydettiin lyhyesti.

3. Työn tavoitteet ja organisointi

Niko-Matti Ronikonmäki ja Johanna Särkijärvi esittelivät seuraavat osakokonaisuudet, joista käytiin keskustelua osioiden välissä.

- Työn tausta, tavoitteet ja tehtävät
 - Todettiin, että työn tavoitteet on selkeästi määritelty.
 - Keskustelussa tuotiin esiin, yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on tärkeä näkökulma työssä huomioon otettavaksi.
 - Arviointikykytyön jatkuvuutta yli hallituskausien pidettiin tärkeänä. Kyvykkyyden seurantaan ehdotettiin seurantamittariston rakentamista.

- Olennaista on myös tunnistaa (vaikutusarviointi)tiedon hyödyntämisen tavat ja ajankohdat niin virkavalmistelussa kun poliittisessa päätöksenteossa. Miten tieto saadaan nykyistä paremmin käyttöön oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa?
 - Tuotiin esille, että vaikutusten arvioinnin kehittämisessä on tehtävä priorisointia ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit.
 - Keskustelussa tuotiin esiin tarve dokumentoida vaikutusarviointia systemaattisesti eri prosesseissa, etenkin säädösvalmistelussa.
 - Olisi hyvä ottaa tarkasteluun koko sääntelyn sykli ja avata raportissa keskeiset termit, kuten vaikutusten arviointi, jälkiarviointi, seuranta ja vaikuttavuus.
 - Tuotiin esiin, että LVM:n hallinnonalan arviointikykyöllä voi olla annettavaa myös yleisemmin valtioneuvostotason vaikutusarvioinnin kehittämistyöhön. Ehdotettiin, että raporttiin lisätään luku ”Suositukset muuhun valmisteluun” tms.
- Jäsennys ja toteutus
 - Keskusteltiin työn jäsentämisestä politiikkavalmistelutasojen (säädösvalmistelu/ strategiat, suunnitelmat ja ohjelmat/ liikennehankkeet) ja vaikutusten arvioinnin osakokonaisuuksien osalta (talous, sosiaalinen ja ympäristö). Tuotiin esille, että liian siilomainen jaottelu voi olla haaste, koska eri vaikutusalueet kytkeytyvät toisiinsa. Tuotiin esiin, että kyvykkyyden arvioinnin kannalta politiikkavalmistelutasot ovat relevantteja ja kyvykkyyttä tulisi arvioida kyvykkyystilanteittain. Usein kyvykkyyšnäkökulmasta on keskeistä, miten erilaiset vaikutukset ja esimerkiksi määrällinen ja laadullinen arviointitieto yhdistetään (synteesi) eri arviointitilanteissa, eli kytkeytyy tiedon hyödyntämiseen päätöksenteossa ja perusteluiden läpinäkyvyyteen.
 - Poliitiikkavalmistelun tasojen sisällön kuvaaminen on tärkeää työn alkuvaiheessa. Samalla määritetään mitkä hallinnonalan prosessit kuuluvat millekin tasolle. Tärkeää on myös tunnistaa eri politiikkavalmistelutasojen vuorovaikutus ja suhteet.
 - Keskusteltiin esimerkinomaisesti perusväylänpidon suunnitelmasta ja miten se nähdään politiikkavalmistelutasojen näkökulmasta. Perusväylänpidon suunnitelma kuuluu osaltaan ”strategia, suunnitelma ja ohjelma -tasolle”, mutta samalla pitää huomioida, että ko.suunnitelman vaikutustenarvioinnin laatu on riippuvainen hanketasolla tapahtumavasta arvioinnista: eli menetelmistä ja työkaluista, joilla pvp -tuotteiden tai esim. suurten peruskorjaushankkeiden vaikuttavuutta pystytään arvioimaan ensiksi ns. tuote- ja peruskorjaushanketasolla.

- Nykytilan kuvaaminen on arviointikykytyön tärkeimpiä vaiheita. Siihen on hyvä käyttää aikaa. Ensimmäinen versio nykytilan kuvauksesta laaditaan ennen kesää.
 - Tuotiin esiin vaikutusten arviointia ohjaavat laajemmat tavoitteet ja velvoitteet, esimerkiksi kansainväliset ympäristötavoitteet.
 - Todettiin tarve tehdä yhteistyötä hallinnonalan ennakoitiverkoston kanssa, jotta hahmotetaan millaista (vaikutusarviointi)tietoa ja osaamista tarvitaan tulevaisuudessa. Tieto- ja osaamispuhjan rakentaminen vie aikaa.
 - Keskusteltiin arviointiosaamisen tarkastelusta ja rajaamisesta KYKY-työssä. Onko tarkoituksenmukaista tarkastella virkakunnan osaamista vai laajemmin alan arviointiosaamista ja kyvykkyyttä esim. palveluntuottajanäkökulmasta?
 - **Todettiin johtopäätöksenä, että määritellään yhteinen lähestymistapa/malli huolellisesti työn alussa.**
 - **Pyydettiin liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta, Väylävirastosta ja Ilmatieteen laitokselta henkilöitä kirjoittamisen ydintiimiin.**
- Aikataulu: kokoukset, työpajat, keskustelutilaisuus
 - Keskusteltiin järjestettävistä työpajoista ja tilaisuuksista.
 - Sovittiin, että 3.6. iltapäivällä pidettävässä työpajassa keskitytään säädösvalmistelun vaikutusten arvioinnin kehittämiseen. LVM ottaa vetovastuun työpajan järjestämisestä.
 - Sovittiin, että alkusyksystä toteutetaan työpaja ohjelmien vaikutusten arvioinnin kehittämiseksi. Tämä jatkaa tammikuussa käytyä keskustelua aiheesta. Väylävirasto ottaa vetovastuun työpajan järjestämisestä.

4. Muut asiat

-

5. Seuraava kokous

Seuraavat työryhmän kokoukset pidetään 18.3. klo 10-11.30 (Teams) ja 3.6 klo 10-11.30 (läsnä).

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.30.

Jakelu

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet